

VILNIAUS UNIVERSITETO TEISĖS FAKULTETAS

Smulkiųjų akcininkų teisių apsauga: EMCA

2015-11-26 konferencija „Naujos bendrovių
teisėje: Europos modelinis bendrovių aktas
(EMCA) Lietuvos kontekste“

Doc. dr. Lina Mikalonienė

EMCA

- Akcininkų lygiateisiškumas ir smulkiųjų akcininkų interesų apsauga kaip bendrasis principas
- Civilinių teisių gynimo būdai (CTGB):
 - Reikalaujant atlyginti akcininko padarytą žalą (akcininko civilinė atsakomybė)
 - Skirti įtakoti bendrovės valdymą arba pasitraukti iš bendrovės ir susigrąžinti investicijas

EMCA: teisės ir specialūs CTGB

- Tikslas - įtakoti bendrovės valdymą:
 - Smulkiųjų akcininkų teisė reikalauti minimalių dividendų
 - Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo pripažinimas negaliojančiu
 - Išvestinis akcininko ieškinys dėl žalos atlyginimo

EMCA: teisės ir specialūs CTGB

- Tikslas - pasitraukti iš bendrovės ir susigrąžinti investicijas:
 - Privalomas akcijų nupirkimas, jeigu visuotiniame akcininkų susirinkime akcininkas prieštaravo įstatų pakeitimams EMCA išvardintais klausimais
 - Privalomas akcijų pardavimas ar nupirkimas, jeigu yra dominuojantis akcininkas (>9/10)
 - Priverstinis bendrovės akcijų pardavimas arba nupirkimas dėl nesažiningo elgesio smulkiųjų akcininkų atžvilgiu
 - Bendrovės likvidavimas

EMCA: smulkiųjų akcininkų teisė į informaciją

- Teisė į informaciją, kuri susijusi su visuotiniu akcininkų susirinkimu
- Teisė į informaciją apie uždaro tipo bendrovės veiklą, kuri nesusijusi su visuotiniu akcininkų susirinkimu
- Teisė reikalauti ekspertų atskiriems bendrovės veiklos klausimams ištirti
- Teisė reikalauti papildomo auditoriaus